

INSTRUKCJA SPORZĄDZANIA SKONSOLIDOWANEGO BILANSU GMINY SKARŻYSKO KOŚCIELNE

§ 1.

Ilekcioć w instrukcji jest mowa o:

- 1) przepisach o rachunkowości - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2017 r. , poz. 2342),
- 2) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz.1911).

§ 2.

Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego jest jednostką dominującą, która sporządza skonsolidowany bilans na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

§ 3.

1. Konsolidacji podlegają bilanse sporządzone na dzień kończący rok obrotowy, tj. na dzień 31 grudnia każdego roku.
2. Za dzień otrzymania ostatniego sprawozdania podlegającego konsolidacji przyjmuje się datę otrzymania przez Urząd Gminy ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego podlegającego konsolidacji.
3. W terminie do dnia 30 czerwca roku następnego, sporządzany jest w złotych i groszach skonsolidowany bilans Gminy Skarżysko Kościelne
4. Skonsolidowany bilans Gminy Skarżysko Kościelne w formie pisemnej i w formie dokumentu elektronicznego przekazywany jest do Regionalnej Izby Obrachunkowej, kopia przechowywana jest w Urzędzie Gminy.

§ 4.

1. Przez bilans jednostki dominującej rozumie się łączny bilans, który obejmuje dane finansowe z bilansu z wykonania budżetu oraz dane finansowe z łącznych bilansów jednostek budżetowych.
2. Konsolidacją zostaje objęty bilans jednostki dominującej i bilanse następujących jednostek podporządkowanych:
  - 1) samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej;
  - 2) instytucji kultury;

- 3) spółki, w których Gmina Skarżysko Kościelne posiada co najmniej 51% udziałów.
3. Konsolidacją nie obejmuje się jednostki podporządkowanej, która:
- 1) rozpoczęła działalność w drugiej połowie roku obrotowego, będącego rokiem obrotowym jednostki dominującej i łączy swoje księgi rachunkowe i sprawozdanie finansowe za ten okres z księgami rachunkowymi i sprawozdaniem finansowym za rok następny;
  - 2) zakończyła działalność w trakcie roku obejmowanego konsolidacją.

§ 5.

1. Jednostki budżetowe łącznie z bilansami jednostkowymi sporządzają informację dodatkową o wzajemnych zobowiązaniach i należnościach pomiędzy jednostkami objętymi konsolidacją, zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszej instrukcji.
2. Jednostki, o których mowa w § 4 ust. 2 składają Skarbnikowi Gminy
  - 1) sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z przepisami o rachunkowości w terminie nie później niż 14 dni od zatwierdzenia sprawozdania finansowego,
  - 2) informację dodatkową o wzajemnych zobowiązaniach i należnościach pomiędzy jednostkami objętymi konsolidacją, zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszej instrukcji.

§ 6.

1. Bilanse jednostek, o których mowa w § 4 ust. 2 zostaną skonsolidowane metodą pełną, o której mowa w art. 60 przepisów o rachunkowości, polegającą na sumowaniu w pełnej wartości, poszczególnych pozycji bilansów jednostki dominującej i jednostek podporządkowanych i dokonaniu wyłączeń i korekt konsolidacyjnych.
2. Wyłączeniom i korektom podlegają dane zawarte w bilansach:
  - 1) spółek jednoosobowych ze 100% kapitałem gminy
    - a/ w całości nabyte udziały,
    - b/ odpowiadający udziałom fundusz
      - wykazane w bilansie jednostki dominującej;
  - 2) spółek, w których udział gminy w kapitale wynosi 51 – 99% wyłączeniu i korekcie podlegają:
    - a/ w całości nabyte udziały,
    - b/ fundusz w całości (100 %), przy czym w pasywach bilansu skonsolidowanego tworzy się kapitał udziałowców mniejszościowych – odpowiadający procentowemu udziałowi kapitału nie będącego własnością gminy,
    - c/ zysk (strata) poprzez odniesienie zysku (straty) na kapitał mniejszości w wysokości procentowego udziału kapitałów nie należących do gminy,
    - d/ korekcie podlegają wypłacone gminie dywidendy poprzez:
      - zwiększenie po stronie pasywów bilansu jednostki dominującej o przypadającą na gminę kwotę zysku (dywidendy) w pozycji „wynik finansowy lat ubiegłych”,
      - zmniejszenie o w/w wartość po stronie pasywów bilansu jednostki dominującej pozycji „wynik finansowy roku bieżącego”,
  - 3) wyłączeniu podlegają w pełnej wysokości wzajemne należności i zobowiązania oraz inne rozrachunki o podobnym charakterze wszystkich jednostek zależnych objętych konsolidacją.
3. Nie dokonuje się wyłączeń wzajemnych należności i zobowiązań jeżeli ich wysokość jest nieistotna. Dla celów sporządzania bilansu skonsolidowanego Gminy Skarżysko Kościelne uznaje się, że należności i zobowiązania są nieistotne, jeżeli ich poziom nie przekracza kwoty 0,5 % sumy bilansowej grupy kapitałowej przed wyłączeniami.

§ 7

Metoda konsolidacji proporcjonalnej służy konsolidacji bilansów jednostek współzależnych nie będących spółkami (np. związków komunalnych) – polega na sumowaniu poszczególnych

pozycji bilansu jednostki dominującej (w pełnej wartości) z częścią wartości poszczególnych pozycji bilansu jednostki współzależnej – proporcjonalnie do posiadanych przez gminę udziałów oraz dokonaniu wyłączeń:

- 1) pełnej kwoty udziałów – zmniejszenie po stronie aktywów (wartość udziałów) i po stronie pasywów (odpowiadający wartości udziałów fundusz),
- 2) wzajemnych należności i zobowiązań z zastrzeżeniem § 6 ust. 3,
- 3) dywidendy wypłacone przez jednostkę współzależną na rzecz jednostki dominującej.

§ 8

1. Jednostkami współzależnymi gminy (jednostki dominującej) uznaje się spółki handlowe, w których gmina posiada udział w kapitale w wysokości nie mniejszej niż 20% i nie więcej niż 50% (spółki współkontrolowane). Udziały w jednostkach współzależnych wykazuje się w bilansie skonsolidowanym gminy metodą praw własności. W metodzie tej wykazuje się wartość udziałów w cenach nabycia skorygowanych o różnicę między ceną nabycia udziałów a wartością udziałów mierzoną wartością aktywów netto skorygowanych o wartość wypłaconych dywidend za rok poprzedni.

1) Wyłączeniu w tej metodzie podlegają:

- udziały i akcje należące do gminy w całości – po stronie aktywów,
- odpowiadający w/w udziałom i akcjom fundusz – po stronie pasywów,

2) w miejsce wyłączonych udziałów wprowadza się:

- skorygowaną o wypłacone dywidendy wartość aktywów netto – odpowiadającą procentowemu udziałowi gminy w kapitale własnym – po stronie aktywów,
- odpowiadający w/w skorygowanym aktywom fundusz – po stronie pasywów jednostki.

§ 9

Jeżeli udział gminy w kapitale spółki nie przekracza 20 % to udziały i akcje stanowią trwały majątek finansowy nie podlegający zasadom konsolidacji – w bilansie skonsolidowanym wykazywany jest w wartości nominalnej ujętej w bilansie jednostki dominującej

§ 10

Etapy sporządzania skonsolidowanego bilansu Gminy Skarżysko Kościelne.

- 1) sporządzenie w złotych i groszach bilansu jednostki dominującej bilansu obejmującego dane finansowe z bilansu z wykonania budżetu Gminy Skarżysko Kościelne, z łącznych bilansów jednostek budżetowych oraz dokonanie wyłączeń wzajemnych należności i zobowiązań oraz innych rozrachunków o podobnym charakterze.
- 2) sporządzenie w złotych i groszach skonsolidowanego bilansu, uwzględniającego niezbędne wyłączenia i korekty konsolidacyjne, obejmującego:
  - a) bilans jednostki dominującej powstały w efekcie etapu pierwszego,
  - b) dane finansowe podległych Gminie samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury, spółek zależnych.

§ 11.

Skonsolidowany bilans jednostki samorządu terytorialnego sporządzany jest w układzie obowiązującego załącznika do rozporządzenia MF.

1. Skonsolidowany bilans podpisuje Wójt Gminy i Skarbnik Gminy.
2. W przypadku konieczności rozszerzenia dokumentacji konsolidacyjnej o nowy dokument, jego treść i formę akceptuje Skarbnik.
3. Szczegółową dokumentację dotyczącą sporządzania skonsolidowanego bilansu przedstawiają niżej wymienione załączniki:

Załącznik nr 1 - Arkusz konsolidacyjny - bilans jednostki dominującej.

Załącznik nr 2 - Arkusz konsolidacyjny (roboczy) bilansu jednostki dominującej z bilansami jednostek zależnych,

Załącznik nr 3 – Wykaz dotyczący wzajemnych należności i zobowiązań pomiędzy jednostkami objętymi konsolidacją.

ARKUSZ KONSOLIDACYJNY
BILANS JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ
 na dzień 31 grudnia .....roku

	AKTYWA	Bilans z wykonania budżetu	Łączny bilans jednostek budżetowych	Korekty Wn (DT)	Korekty Ma (Ct)	Bilans jednostki dominującej
A	Aktywa trwałe					
I	Wartości niematerialne i prawne					
II	Wartość firmy jednostek podporządkowanych					
III	Rzeczowe aktywa trwałe					
1.1	Grunty					
1.2	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej					
1.3	Pozostałe środki trwałe					
1.4	Środki trwałe w budowie (inwestycje)					
1.5	Środki przekazane na poczet środków trwałych w budowie (inwestycji)					
IV	Długoterminowe aktywa finansowe					
1.1	Akcje i udziały					
1.2	Papiery wartościowe długoterminowe					
1.3	Inne					
V	Należności finansowe długoterminowe					
VI	Wartość mienia zlikwidowanych jednostek					
B	Aktywa obrotowe					
I	Zapasy					
II	Należności i roszczenia					
III	Należności finansowe krótkoterminowe					
IV	Środki pieniężne					
V	Krótkoterminowe papiery własnościowe					
C	Rozliczenia międzyokresowe					
	Suma aktywów					

ARKUSZ KONSOLIDACYJNY
BILANS JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ
na dzień 31 grudnia .....roku

	PASYWA	Bilans z wykonania budżetu	Łączny bilans jednostek budżetowych	Korekty Wn (DT)	Korekty Ma (Ct)	Bilans jednostki dominującej
A	Fundusz					
I	Fundusz Jednostek					
II	Skumulowany wynik budżetu (+, -)					
III	Wynik budżetu (+, -)					
IV	Wyniki finansowe roku bieżącego					
1.1	Zysk netto					
1.2	Strata netto (-)					
V	Wynik finansowy lat ubiegłych					
1.1	Zysk netto					
1.2	Strata netto (-)					
VI	Kapitał mniejszości					
VII	Pozostałe pozycje					
B	Zobowiązania długoterminowe					
I	Zobowiązania finansowe długoterminowe					
II	Pozostałe zobowiązania długoterminowe					
C	Zobowiązania krótkoterminowe i fundusze socjalne					
I	Zobowiązania finansowe krótkoterminowe					
II	Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe					
III	Rezerwy na zobowiązania					
IV	Fundusze socjalne					
D	Rozliczenia międzyokresowe					
E	Ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych					
	Suma pasywów					

W O S T

inż. *Ładziław Woźniak*

ARKUSZ KONSOLIDACYJNY (ROBOCZY)
 Bilansu jednostki dominującej
 z bilansami jednostek zależnych
 na dzień 31 grudnia ..... roku

	AKTYWA	Bilans jednostki dominującej	Instytucja Kultury - Biblioteka	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Spółki zależne	Korekty Wn (DT)	Korekty Ma (Ct)	Bilans skonsolidowany
A	Aktywa trwałe							
I	Wartości niematerialne i prawne							
II	Wartość firmy jednostek podporządkowanych							
III	Rzeczowe aktywa trwałe							
1.1	Grunty							
1.2	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej							
1.3	Pozostałe środki trwałe							
1.4	Środki trwałe w budowie (inwestycje)							
1.5	Środki przekazane na poczet środków trwałych w budowie (inwestycji)							
IV	Długoterminowe aktywa finansowe							
1.1	Akcje i udziały							
1.2	Papiery wartościowe długoterminowe							
1.3	Inne							
V	Należności finansowe długoterminowe							
VI	Wartość mienia zlikwidowanych jednostek							
B	Aktywa obrotowe							
I	Zapasy							
II	Należności i roszczenia							
III	Należności finansowe krótkoterminowe							
IV	Środki pieniężne							
V	Krótkoterminowe papiery własnościowe							
C	Rozliczenia międzyokresowe							
	Suma aktywów							

ARKUSZ KONSOLIDACYJNY (ROBOCZY)

Bilansu jednostki dominującej

z bilansami jednostek zależnych

na dzień 31 grudnia ..... roku

PASYWA		Bilans jednostki dominującej	Instytucja Kultury - Biblioteka	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Spółki zależne	Korekty Wn (DT)	Korekty Ma (Ct)	Bilans skonsolidowany
A	Fundusz							
I	Fundusz Jednostek							
II	Skumulowany wynik budżetu (+, -)							
III	Wynik budżetu (+, -)							
IV	Wyniki finansowe roku bieżącego							
1.1	Zysk netto							
1.2	Strata netto (-)							
V	Wynik finansowy lat ubiegłych							
1.1	Zysk netto							
1.2	Strata netto (-)							
VI	Kapitał mniejszości							
VII	Pozostałe pozycje							
B	Zobowiązania długoterminowe							
I	Zobowiązania finansowe długoterminowe							
II	Pozostałe zobowiązania długoterminowe							
C	Zobowiązania krótkoterminowe i fundusze socialne							
I	Zobowiązania finansowe krótkoterminowe							
II	Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe							
III	Rezerwy na zobowiązania							
IV	Fundusze socjalne							
D	Rozliczenia międzyokresowe							
E	Ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych							
	Suma pasywów							

ina Zdzisław Woźniak

**WYKAZ DOTYCZĄCY WZAJEMNYCH NALEŻNOCI I ZOBOWIĄZAŃ
POMIĘDZY JEDNOSTKAMI OBJĘTYMI KONSOLIDACJĄ**

Dotyczy jednostek sporządzających bilans wg wzoru z ustawy rachunkowości

**NAZWA I ADRES JEDNOSTEKI SPORZĄDZAJĄCEJ
ZESTAWIENIE.....**

NAZWA I ADRES JEDNOSTKI ZALEŻNEJ .....

L.P.	Należności wg pozycji bilansowych	Kwota
I	NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE A. III	
II	NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE, Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG B.II.3a	
III	NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE, Z TYTUŁU PODATKÓW, ... B.II. 3b	
IV	NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE, INNE B.II. 3c	

L.P.	Zobowiązania wg pozycji bilansowych	Kwota
I	ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE B II	
II	ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE, Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG B.III.3d	
III	ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE, Z TYTUŁU PODATKÓW... B.III.3g	
IV	ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE, INNE, B.III.3i	

Dotyczy jednostek sporządzających bilans wg zał. Nr 5 do Rozporządzenia MFz 5 lipca 2010 r.

NAZWA I ADRES JEDNOSTKI SPORZĄDZAJĄCEJ

ZESTAWIENIE .....

**NAZWA I ADRES JEDNOSTKI
POWIĄZANEJ .....**

LP.	Należności wg pozycji bilansowych	KWOTA
I	NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE A.III	
II	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG B II.1	
III	NALEŻNOŚCI OD BUDŻETÓW B.II.2	
IV	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI B.II.4	
V	ROZLICZENIE Z TYTUŁU ŚRODKÓW NA WYDATKI BUDŻETOWE I Z TYTUŁU DOCHODÓW BUDŻETOWYCH B.II.5	

LP.	Zobowiązania wg pozycji bilansowych	KWOTA
I	ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE C.I.	
II	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG C.II.1	
III	ZOBOWIĄZANIA WOBEC BUDŻETÓW C.II.2	
IV	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA C.II.5	
V	ROZLICZENIE Z TYTUŁU ŚRODKÓW NA WYDATKI BUDŻETOWE I Z TYTUŁU DOCHODÓW BUDŻETOWYCH C.II.7	

inż. **Edziszaw Woźniak**